

Bogu na čast,

GASILEC

bližnjemu na pomoč!

Izdaja odbor deželne zveze kranjskih gasilnih društev. — Urejuje tajnik **Fran Ks. Trošt** na Igu pri Ljubljani. — List izhaja poljubno po potrebi v nedoločenem času, vendar vsaj štirikrat na leto, in ga dobivajo člani zveze brezplačno. Oznanila stanejo cela stran: 37 K 60 h, $\frac{1}{2}$ strani 18 K 80 h, $\frac{1}{4}$ strani 9 K 40 h, $\frac{1}{8}$ strani 4 K 70 h, pri večkratnem natisu primeren popust.

Gasilci!

Leta 1908. obhaja naš milostni vladar šestdesetletnico svoje vlade. Ker ni v intencijah prirejati hrupnih veselice, tem lepše pa napravljati dobrodelne ustanove, je sklenil zvezni gasilski odbor ustanoviti „Cesarja Franca Jožefa I. jubilejno ustanovo“ za v službi ponesrečene gasilce, oziroma njihove vdove in sirote.

Da se to omogoči, je treba denarnih pomočkov. Podpisani odbor se obrača zaradi tega do Vas, gasilci, da kaj prispevate v ta namen po svoji moči in nabirate tudi pri svojih prijateljih denarne prispevke. Tovariši načelniki, pojasnite blagi namen: „Gasilci za gasilce“, bodi Vam geslo! Nabirajte prispevke; vsak najmanjši dar se sprejme s hvaležnostjo, da se uresniči ta ustanovitev po reku „kamen do kamna palača.“ Delujmo po geslu: Z združenimi močmi. Nabrani denar je pošiljati naravnost zveznemu blagajniku tovarišu **Fr. Ks. Trošt-u** na Igu pod Ljubljano; ta bode vlagal denar v hranilnico in potrjeval pošiljatve v „Gasilec“. Torej tovariši: „Na delo!“

Na pomoč!

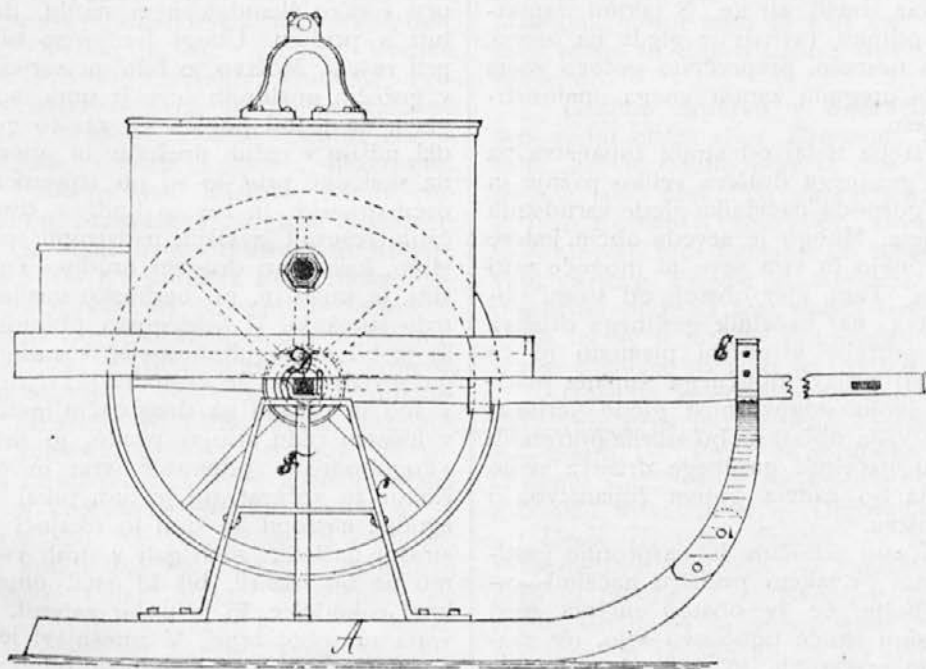
Zvezni obor.

Sanke za brizgalno.

(Sistem Smekal.)

V zadnji zimi, ko je bilo posebno v nekaterih krajih toliko snega, je bilo pri nastalih požarih silno težko, pripe-
ljati brizgalno do požarišča; potrebovali so v to trojno pri-

Ta nedostatek je dal povod tvorničarjem, da so začeli izdelovati sanke za brizgalnice, pri kojih pa ni treba snemati vozu koles raz osi. Snemanje in natikanje brizgalne na sanke traja komaj eno minuto. Koristna je naprava še posebno tam, kjer ni pravega pota ne za voz ne za sani, nego je večkrat ob južnem vremenu del pota kopnega, a del pa za-

prego in zamudili so veliko dragega časa. Ali ne samo v hribovitih krajih in po deželi, celo v mestih, kjer odkidavajo sneg, je ta precejšnja ovira.

sneženega. Podoba nam kaže take sanke iz tvornice **R. A. Smekal** v Smichovu pri Pragi. Sanke sestojijo iz lesenih drsalic z dvojnatisim spojnim nategom iz železa, s krivimi vili-

cam, da se pripne nanje vozno oje. Dalje imajo dva glavna ležaka za brizgo, ki se primerno vzdigata višje ali spuščata nižje, kakršna so pač kolesa večja ali manjša. Razdalja obeh drsalic se ravna po razdalji koles. Dvokolno snemalno brizgo se dvigne na ležaka v teku ene minute ter z varnostno jeglico pritrdi. Sančice same so tako lahke in pripravne, da ne delajo težave pri drsanju tudi na kopnem. Sanke veljajo po velikosti in izdelavi od 150 do 200 K.

Zimski čas v gasilstvu.

Nahajamo se v zimskem času in ta je gasilstvu velik nasprotnik. Ali nam voda zamrzne po studencih, vodnjakih, rekah in potokih in tako nam delovanje vstavi, ali pa zamrznejo pri gasitvi cevi ali stroj in nam kljubuje tako ali tako. Navodilo, kako imamo v zimskem času ravnati s stroji, ako nam zamrznejo, bo dragi gasilec našel v »Gasilcu« in naj ga posebno sedaj v zimskem času pridno prebira in si zapomni, kar bo čital, pa sem prepričan, da se bo marsikatera nezgoda odvrnila pri gašenju. Zima je tudi jako občutljiva za tleče kraje, kjer nimajo vode, razsaja burja in trga ter odkriva strehe brez pardona. Mnogokrat so morali gasilci v takih krajih pomagati sosedom, ko jim je burja trgala in metala streho ter delala škodo brez usmiljenja.

Gasilec mora biti v zimskem času vedno pripravljen in tudi vse gasilsko orodje mora biti vedno v redu in za vsako delo sposobno.

V zimskem času kurijo ljudje v pečeh, pa tudi na odprtih ognjiščih ter redkokoli posebno pazijo na ogenj. Na odprtih ognjiščih se ogenj ali premalo pogasi ali pa pusti, da tli čez noč, in prav tako v pečeh. Večina ognjišč pri bolj siromašnih stanovnikih so izpostavljena prepihu in ko nastane v noči burja, zanese tleče iskre v dimnik ali pa v streho in požar nastane, ne da bi si mogel nesrečnež prav tolmačiti, kako je nastal ogenj. Opažamo, da ljudje mnogo večerov prebijejo pri gretju in puste navadno ogenj brez skrbi na ognjišču ali pa v peči. Dolžnost gospodov županov je, da vsaj enkrat na leto pregledajo vsa poslopja v svoji občini, in sicer v zimskem času. K pregledovanju naj se vzame vselej seboj razen dimnikarja, če isti ni član gasilnega društva, tudi izurjenega gasilca, ki bo vedel nasvetovati, kako bi se dalo ogniti preteči nesreči in na temelju pregleda izdati od strani občine nalog dotičniku, kako ima svoje stanovanje dimnike, peči uravnati in paziti na ogenj, da ne bo nevarnosti. Da ne bodo pa take zapovedi ostale samo na papirju, je dolžnost gospoda župana ali njegovega odposlanca, da se prepriča, je li njegov ukaz izvršil ali ne. S takimi zanikrnicami ima se, če ne ugođe odluku, ravnati ne glede na osebo, zakaj ako preprečimo eno nesrečo, preprečimo gotovo večje nesreče vse vasi, katera bi utegnila zaradi enega malomarneža zapasti prahu in pepelu.

V zimskem času je treba tedaj od strani županstva pa tudi od strani načelnštva gasilnega društva veliko pažnje in dobro bi bilo, da se oba gospoda načelnika glede varnostnih naprav v občini sporazumeta. Mnogo je seveda občin, katere gasilnemu društvu nasprotujejo in tam seve ni mogoče priti do sporazuma med obema. Tam, kjer obstoji od strani občine taka mržnja do društva, naj načelnik gasilnega društva svojemu županu naznanja potrebe v občini pismeno in če bi se iste ne uvaževale, naj prijavi dotičnega župana predstoječi oblasti, da s tem svojo odgovornost glede varnosti proti ognju odkloni! Ako višja oblast ne bo storila potrebnih odredb, je pa kljub temu načelnik gasilnega društva svojo dolžnost opravil in krivnja bo zadela potem županstvo, ki je sovražno gasilnemu društvu.

Mnogokrat pa župan sam odločuje in nasprotuje gasilskim odredbam in potrebam; v takem primeru načelnik gasilnega društva stori najbolje, če že obstoji mržnja med njim in županstvom, da takoj skliče odborovo sejo, ter razpravlja o svojih nasvetih in predlogih, in naj tak sejni zapisnik takoj odpošlje na c. kr. okrajno glavarstvo, da ono potrebno ukrene in napravi red v občini! Tukaj ni izgovora, da ni pomočkov ali denarja. Jaz mislim, da na Kranjskem ni občine, ki ne bi mogla vsako leto dovoliti za gasilstvo 100

do 200 kron podpore! Take podpore bi morale biti stalne in tudi višje oblasti bi morale delati na to, da se ta postavka pri letnih računih, ki se vrše začetkom leta v občinah brez vsakega ugovora postavijo med »gasilne potrebščine«. To je za občino tako majhen letni izdatek, da bi moral vsak župan delati na to samobesbi in uvrstiti občinskemu odboru ta izdatek kot neobhodno potreben vsako leto med potrebščine.

Ako odbor pomisli na zimski čas, da je mogoče gasilno društvo moralo na pomoč in koliko škode je imelo vsled mraza na cevih in oblekah ter drugih predmetih, ki se ali polomijo ali pa zgore, cevi popokajo itd., bo uvidel, da bo njegova podpora v taki sili dobra ter ako ne bo mogel izplačati je takoj, imelo bo društvo na temelju te potrebščine, ki je odobrena, pri vsakem trgovcu kredit in si tako pokvarjene cevi, orodje ali obleko moglo takoj naročiti in se zopet preskrbeti za potrebno pomoč.

Kolike blogodati je v občini sporazumno delovanje, ni potrebno naglašati in upajmo, da se to dožene povsod, kjer postojé gasilna društva. Složno delovanje in skrb za blagor občine in gospodarskega napredka bo gotovo poboľjšalo stanje vseh malih in velikih gospodarjev, posebno pa, ako se bosta skrbela občina in gasilstvo v popolni meri in po potrebi za svoje vaščane, ki bodo sigurno pripoznali dobro in potrebno delo!

V novem letu, ki smo ga s to številko nastopili, želimo tedaj vsem gasilnim društvom, da bi cvetela in se množila in ne bi bila primorana z nedostatnimi pomočmi boriti se z ognjem in da bi se med njimi in občinami doseglo v vsakem oziru sporazumljenje, v to ime: — Na pomoč!

Iz prakse za prakso.

V vojni je bojevanje drugačno nego pri manevrih, v praksi se pokaže vsak slučaj drugačen nego v teoriji. To ne velja nikjer tako kakor pri gasilstvu. Resen slučaj nas pouči več nego dvajset vaj; zato ne smemo nikdar zamuditi prilike, da iz dogodkov doznamo pravilnost, izvedemo v praksi izboljšanje in organizacijo. V septembru preteklega leta, kažeta nam dva velika požara pravilnost trditve; pri obeh je bilo več ljudi v nevarnosti, da celo ob življenje.

Požar paromlina v Rabi in požar v Moabi imata, dasi krajevno oddaljena, čudovito sličnost.

Pri požaru v Rabu je bilo treba reševati ljudi s pomočjo skakalnega prta, ali pokazalo se je, da so bili skakalni prti v tako škandaloznem stanju, da jih ni bilo mogoče rabiti s pridom. Ubogi ljudje so bili »resno« s skakalnimi prti rešeni. Možstvo je bilo neizurjeno in nepristopno, ljudje v gorečih poslopih seve iz uma, so skakali drug vrh drugega, da je bil pogled na vse to grozovit. Tak dogodek je dal misliti v večjih društvih, in pričeli so obračati pozornost na skakalne prte, ki so jih izpremenili iz čveterostranskih v osemstranske, in res so ljudi v družih, ne v požarnih slučajih, reševali iz višjih nadstropji, pri čemer je šlo vse pravilno, kakor pri drugem orodju. Toda prej kot je bilo misliti, je imelo n. pr. berlinsko gasilno društvo priliko prebiti trdo izkušnjo. V neki gosto obljudeni hiši je nastal požar, ki je bil najpogubonosnejši v zadnjih letih. Dejstvo, ki so ga strokovnjaki že često razpravljali, o katerem naj se otroci v šoli in dorasli na drug način opozore, na katero naj bi se v hišnem redu strogo pazilo, je prišlo tu največ v poštev. »Pogubonosno odpiranje vrat in oken v slučaju požara.« Kakor že večkrat, bil je tudi tukaj prepilni vzrok velike nezgode; nastopil je dim in sikajoči plameni, ki imajo vedno strašne posledice so švigali v strah vseh gasilcev. Ogenj bi se niti ne bil razširil, bil bi ostal omejen na sobo, če bi bil imel rokodelec, ki je požar zapazil, toliko zavesti, da bi bil vrata za seboj zaprl. V zmešnjavi je začel kričati, drugi stanovalci pa so iz radovednosti odpirali vrata in okna in zaradi tega je nastal prepil in v nekaj trenutkih so se pokazale zle posledice. Časnikarstvo bi res imelo zasluge, ako bi poročalo o takih slučajih oziroma tuptam priobčevalo pouke, kako je treba ravnati ob takih nesrečah. Rešilna akcija s skakal-

nimi prti se je izjalovila, zakaj, vse osebe, ki so bile tako rešene, so bile kolikortoliko poškodovane in več jih je bilo treba prenesti v bolnico. Skakalni prti so bili brezdvomno dobri, moštvo izurjeno in je zastavilo vse svoje moči. Pomisliti je pa naslednje: Za držanje enega skakalnega prta je treba 20 do 24 mož, torej treh prtov 60 do 70 mož na mestu, ali izurjenih mož ni bilo dovolj pri rokah, pomagali so nevesči. Razumemo toraj, da niso mogli vzdržati prta ter se ustavljati silnemu pritisku, ki je nastal pri skoku oseb iz višjega nadstropja. To je bil vzrok, da se ni dalo izogniti poškodbam. Ali se ni moglo drugače urediti rešilno akcijo in uporabiti drugo orodje? Imamo li kakšno tako pripravo? Skakalni prt ni več uporabljen, to orodje ni na svojem mestu, tudi če bi imeli dovolj moštva na razpolago in na pripravnem prostoru; izkušnja uči, da je ta nerabna priprava uporabna mogoče le še za skok iz prvega nadstropja, sicer pa ne.

Priprava, katero moremo brez nevarnosti rabiti, ki jo rabimo z neko gotovostjo, ne boječ se poškodbe, je drsalni prt. Drsalni prt je 3 m široka naprava iz jadrnega platna, s prečnimi jermeni opremljenimi drogovi, da se z njimi naslani in pritrdi na okno nadstropja, iz katerega je treba rešiti ljudi ali reči. Spodaj se isti drži in pot vravnjuje ter došle predmete vzdiguje; v to je potrebno čvetoro izurjenih mož, a drže ga lahko pomagači izmed gledalcev. Smer poti se lahko uravna poljubno in drsata se lahko vstricno dve osebi ali celo v enakomernih presledkih več oseb, v slednjem slučaju je le paziti, da dva gasilca došlece precej vzdigujeta iz prta. Reševance se tudi kar proti njihovi volji polaga na prt, da zdrsnejo brez najmanjše nevarnosti na tla. Drsalni prt se pa uporabi celo kot skakalni prt prav brez vse nevarnosti, ako je isti zopet v drugem nadstropju, lahko kdo iz tretjega nadstropja vanj skoči, saj ima drsalo 3 metre širine in ni strahu, da bi mu izpodletelo vstran. Pri vajah večjih gasilnih društev je prav umestna uporaba drsalnega prta, želeti je pa, da imajo večja društva to vajo gotovo ob raznih zborovanjih, kjer imajo došli gasilci priliko, da si to koristno orodje ogledajo in tudi sami poizkusijo. I. K.

Novice.

Podpore gasilnim društvom. Za leto 1907. so sprejela od deželnega odbora podporo iz stražno-gasilnega zaklada nastopna prostovoljna gasilna društva. A. Zvezina gasilna društva: Ljubljana: 800 K; po 200 K: Bohinjska Bela, Bled, Cerklje (Dolenjsko), Dobračeva, Dravje, Kamnagorica, Kamnik, Kostanjevica, Kropa, Ledine, Ljubno, Mirnapeč, Moravče, Pijavagorica, Postojna, Ribno, Rudolfovo, Sora, Stob, Studeno, Zgornja Šiška, Škofja Loka, Škofljica, Tomišelj, Trzin, Vače, Valtavas, Velka Loka, Vinica, Vodice, Vrhnika in Žabnica; po 175 K: Gameljni, Godovič, Predoslje, Ribnica, Rovte, Šmartno-Tacen in Štefanjvas; po 150 K: Bizavik, Breznica, Dobrepolje, Dolsko, Duplje, Gorje, Horjul, Ježica, Kranjskagora, Gornji Logatec, Mokronog, Motnik, Pirniče, Planina, Polhovgradec, Razdrto, Semič, Sodražica, Srednjavas v Bohinju, Stara Loka, Stražiše, Studenec, Sv. Križ p. Kostanjevici, Št. Peter pri Rudolfovom, Št. Rupert, Vižmarje in Verbljene; po 100 K: Koroška Bela, Bloke, Borovnica, Črni vrh, Dol, Dolenjvas pri Ribnici, Hotederšica, Hrušica, Krka, Leše, Dolenji Logatec, Mengeš, Moste, Mošnje, Orehovica, Poljane, Radovljica, Slavina, Sorica, Sv. Gregor, Št. Jernej, Št. Jurij pri Grosupljem, Št. Vid nad Ljubljano, Spodnja Šiška, Šmarje, Šmartno pri Litiji, Trata, Trebnje, Tržič, Verd, Vič-Glince, Železniki in Žiri; po 75 K: Brezovica, Cerknica, Črnomelj, Leskovec, Lukovica, Radeče, Senožeče, Št. Vid pri Vipavi in Žuženberk. Skupno: 16,450 K. — B. Nemška gasilna društva: po 200 K: Maverl in Zdihovo; po 170 K: Knežalipa in Spodnjilog; po 150 K: Poljanice in Belapeč; po 140 K: Kočevje, Onek, Mozelj in Reintal; po 100 K: Starilog, Hrib in Črni potok; po 80 K: Svetli potok, Stara cerkev, Merovec, Koprivnik in Nemška loka. Skupno: 2300 K. V stražno-gasilni zaklad so vplačale zavarovalnice, oziroma zavarovanci: 1.) »Slavija« 4050 K 55 h, 2.) »Graška vzajemna« 3450 K 96 h, 3.) »Vzajemna v Ljubljani« 2054 K 51 h, 4.) »Assicurazioni Generali« 1895 K 85 h, 5.) »Phoenix«

1841 K 93 h, 6.) »Riunione adriatica« 1314 K 44 h, 7.) »Donau« 1057 K 20 h, 8.) »Franco-Hongroise« 758 K 19 h, 9.) »Dunajska« 747 K 48 h, 10.) »Zavarovalnica za papirno industrijo« 453 K 94 h, 11.) »North Britisch« 448 K 04 h, 12.) »Fonciere« 341 K 36 h, 13.) »Concordia« 282 K 43 h, 14.) »Zavarovalna za tovarne, rudnike in stroje« 204 K 76 h, 15.) »Industrijska zveza« 163 K 75 h, 16.) »Delniška proti nezgodam« 49 K 01 h, 17.) »Splošna domovinska« 6 K 94 h, 18.) »Lipska« 2 K 48 h, 19.) »Moravsko-šlezijska« 1 K 15 h, 20.) »Zavarovalna za sladkorno industrijo« 68 h, 21.) »Koroška deželna« (5 h, 22.) »Gornjeavstrijska deželna« 26 h, 23.) »Nižjeavstrijska deželna« 14 h. Skupaj 19126 K 70 h.

Cesarja Franc Jožefa I. jubilejna ustanova za v službi ponesrečene gasilce, oziroma njihove vdove in sirote. I. izkaz daril. Načelnik Franc Doberlet, Ljubljana, 50 K; c. kr. priv. graška vzajemna zavarovalnica 500 K; tovariš Josip Tratar, Mokronog, 15 K; Gasilci: v Horjulu 12 K, v Tacenu 10 K, v Gameljnih 10 K, v Pirničah 10 K — skupaj 607 K.

Za prispevke v namen »Jubilejne ustanove«. Obrnili smo se pisмено na vse na Kranjskem poslujoče zavarovalnice. Do sedaj se nam je prva odzvala in sicer že 26. decembra 1907. graška vzajemna zavarovalnica, in sicer z znatno podporo 500 K. Dve zavarovalnici sta nam kratkoma odrekli vsako podporo, ena je bila pa tako prijazna, da je odstopila našo prošnjo deželnemu odboru v rešitev, (kakor, da bi zvezni odbor ne vedel sam za deželni odbor). Svoječasno bomo imenoma naveli vse zavarovalnice, ki sploh gasilstvo tudi v tej važni zadevi podpirajo, gasilci pa naj sami izrečejo sodbo in spoznajo svoje prijatelje natančneje.

Gasilno društvo v Šent Vidu nad Ljubljano 31. decembra 1907. Občni zbor gasilnega društva je bil danes mnogobrojno obiskan, Društvo je imelo 45 članov med letom je 5 članov izstopilo 11 jih je pa pristopilo. Požara v domači občini ni bilo nobenega. Odbor je imel šest sej in vaj je bilo med letom deset. Domača veselica je donesla 152 K čistega dohodka, gasilci so se pa udeležili tudi več zunanjih gasilskih slavnosti. Dohodkov je bilo 400 K 85 h stroškov 295 K 90 h, preostanek 104 K 95 h se je porabil v plačilo dolga. Sklenilo se je, da si društvo zida spomladi 1908 novo shrambo za gasilno orodje, skupno s kmetijskim društvom. Kmetijsko društvo ima že nad eno leto tri konjske sile močan bencinski motor na štirih kolesih za rezanje slame in mlatilnico za prevažanje od hiše do hiše. K temu motorju bomo napravili »Diaphragma-brizgalno, tako da bomo ob požaru lahko gasili z bencinmotorjevo brizgalno. Ker ima kmetijsko društvo bencinski motor, nas bo veljala ta naprava le 300 do 400 K. S tem se bo olajšalo trudapolno delo pri brizgalni, motor nam že nad eno leto pri kmetijskih strojih jako točno in dobro deluje, upamo da bo pridno gonil tudi brizgalno.

Gasilno društvo v Sodražici je imelo dne 19. t. m. svoj redni občni zbor. Zborovalo je društvo v velikem veselju, ker je dobilo prav ta dan krasen nov voz za moštvo. Voz je jako praktično napravljen; kolarsko delo je izvršil g. Ivan Koplan iz Sodražice, kovaško pa g. Jakob Kljun iz Gorenjevasi, tudi barvanje in tapeciranje je jako krasno, izvršil ga je g. Engele iz Kočevja. Vsem zgoraj navedenim mojstrom bodi na tem mestu izrečena v imenu društva zahvala ter se ti mojstri priporočajo drugim društvom za napravo sličnega voza, ki je trpežen in pa prav praktičen.

Gasilski koledar za prestopno leto 1908 je izšel koncem decembra, cena mu je lično vezanemu samo 50 h. Vsebina: Kalendarij. — Poziv za jubilejno ustanovo. — Kolajna za 25-letno službovanje. — Imenik vseh zveznih gasilnih društev z letnico ustanovitve. — Dolžnosti zveznih gasilnih društev. — Deset zapovedi gasilca. — Krpanje konopnih cevi. — Priporočljiva naznanila. — Zapisnik za vaje. Nekaj listov papirja za beležke. Čisti dohodek koledarja je namenjen »Jubilejni ustanovi« za ponesrečene gasilce. Koledar se naroča pri zveznem tajniku ali pa pri tvrdki M. Gerber v Ljubljani, Kongresni trg. Gasilci sezite pridno po koristni knjižici, osobito ker je čisti dohodek v tako blag namen, v prid gasilcem. Načelnikom polagamo na srce, da pospešijo v svojem krogu naročitve.

Gasilno društvo v Gameljnih ima na prodaj prav dobro ohranjeno motovilo za cevi. Navije se do 150 m cevi, a društvo ga proda, ker si mora nabaviti večje motovilo. Pojasnila daje načelnik Franc Lavtižar v Šmartnem pod Šmarno goro, p. št. Vid nad Ljubljano.

Nova gasilna društva se snujejo v občinah Devica Marija v Polji in Dobličah.

Brizgalna in čelade so naprodaj pri »Ljubljanskem gasilnem društvu«.

Načrte kakor za merjenje pogorelih hiš, preuredba starih hiš, zlasti za gasilarne in tudi stroškovnike izdeluje po nizki ceni tovariš L. Stricel ml. Dopisnica zadostuje.

Sukno in platno za gasilske uniforme v veliki izbiri in razni kakovosti ima trdka Feliks Urbanc v Ljubljani. Pošilja vzorce s cenovnikom in plačilnimi pogoji brezplačno.

Rokavice in kravate za gasilce ima v zalogi tovariš Anton Leutgeb v Ljubljani. Tovariši, naša dolžnost bodi, da podpiramo zaslužnega gasilca. Cene so nizke.

Začetkom tega leta razposlali smo vsem gasilnim društvom razne tiskovine, da jih izpolnijo, in obenim tudi poštne položnice, da pošljejo udnino za l. 1908. Društva, ki se še niso odzvala, prosimo, da store to čim preje. Društva, katerim smo poslali vsled naročila »koledar«, prosimo, da poravnajo račune, po priloženi položnici, saj moramo tudi mi vse točno plačati v tiskarni in pri knjigovozu.

Na pomoč!

Zvezino vodstvo.

Poslano*)

Gospod Hans Kurial, lastnik tvornice za telovadno in gasilno orodje in izdelovatelj lestev v Gradcu, Wienerstrasse 198., podaja pod naslovom »Auszug aus dem General-Preiskurant« 14 kvartstrani obsejajoči ilustrirani cenovnik, ki ima na strani 12. podobe in opise motovil za cevi in voz in na prilogi podobe in opise vozov za moštvo.

Te podobe so povse reprodukcije mojega ilustriranega cenovnika št. 1. iz l. 1903. na strani 60 do 63 obsejajoče izvirne slike mojih izdelkov št. 650, 651, 651 R, 654, 652, 653, 655, 496, 497, 608 in 599 in opis je dobesedni ponatis mojih števil. Te podobe se nahajajo tudi v mojih cenovnikih 1904, 1905, 1906 in 1907.

Po izpovedbi strokovnjakov so se te podobe posnele fotografskim potom; g. Kurial je celo pridržal napise »I. Zug-Linz« in »St. Gallen«, ki so na vozeh, ki jih izdelujem sam. Razloček je najti le v cenah, ker so cene g. Kuriala višje za 10 do 35% nego moje. Nisem svojih cenovnikov, ki me mnogo stanejo napravil za to, da bi škruplazni konkurenci olajšal kupčijo in se zavarujem kar najstrožje proti taki zlorabi svojih razglasov.

Prepušчам svojim p. n. naročnikom to negalantno ravnanje g. Kuriala, da si sami stvorijo sodbo kakor vsak pošten konkurent.

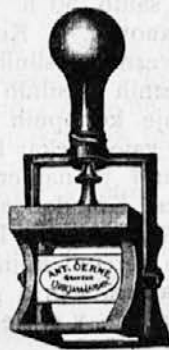
Konrad Rosenbauer,

tvornica gasilske oprave v Lincu.

Slavnim gasilnim društvom naznanjam, da izide moj novi cenovnik meseca svedčana 1908, ki ga bom vsakemu društvu doposlal. V njem bo dobili mnogo novosti posebno opozarjam na Koebe patentno snemalko »Triumph«, ki jo specialno izdelujem sam. Strojna delavnica Rosenbauer in Kneitschel izdelala je v kratkem času 38 takih brizgalen in napravila pri mnogih starih ta novi stroj. Opozarjam, da sem gasilnim društvom vselej na razpolago z raznimi navodili in pozvedbami. Društva, ki ne bi morda prejela mojega cenovnika, naj mi naznanijo, da jim ga takoj pošjem poštne prosto.

Konrad Rosenbauer.

*) Za vsebino je uredništvo le toliko odgovorno, kolikor veleval zakon.

Zavod za graviranje in izdelovanje kavčukastih štampiljev

Anton Černe

Ljubljana, Sv. Petra cesta 6.

Uradni in zasebni pečati iz kavčuka in kovine, štampilje za datum, vsakovrstni klišeji, monogrami itd. itd. 52 3

Ceniki gratis in franko.

I. gornje-avstrijska naprava gasilnega orodja in oprave

Konrad Rosenbauer

v Lincu (Gor. Avstrijsko).

Sesalne brizge vsakega sestava.

Strešne, kljukaste, vtičalne in mehanične pomikalne lestve.

Vsakojaka oprava za plezalce in šarže.

Razsvetljevalne priprave in glasbila.

Sanitetne oprave in dimne krinke.

Izvirne konopne cevi neprekosljive dobrote.

Cenovniki zastoj in poštne prosto. Olajševalni plačilni pogoji.

Avgust Sattler
Gradec

mehanična tkalnica cevi in
platna za jadra

priporoča

najfinejšo kakovost konopnih cevi,

izrečno za požarne brambe, in sicer, surove, impregnirane
in gumirane.

Jednotni sklepi za cevi in zastavni kosi.

J. S. Benedikt

Ljubljana, Prešernove ulice

tvorniška zaloga posamentirnega blaga
in raznih potrebščin za gasilna društva.

Naramnice za gasilce docela po postavnem predpisu.

Gasilske čepice z medenim ali tudi z zlato-
vezenim znakom.

**Signaine vrvice, rokavne žno-
rice, rokavice, kravate itd.**

Dobre konopne cevi, pasovi za moštvo itd.

**Preskrbe se tudi vse druge po-
trebščine za gasilce po najnižjih
cenah.**

Za gasilna društva olajšalni plačilni
pogoji; pri skupnem naročilu enakih
vrst primeren popust.

Strojnotvorniška družba „UNION“ na Dunaju.

(D. z o. z.)

Pisarna in skladišče: Dunaj VIII/2, Hernalsergürtel.

Tvornice: Toplice in Sorgental na Češkem, Jöchstadt na Saksonskem.

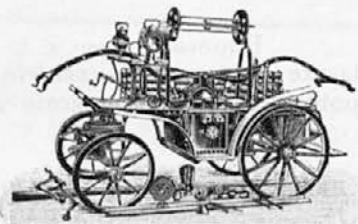
Nahrbtné
brizgalnice

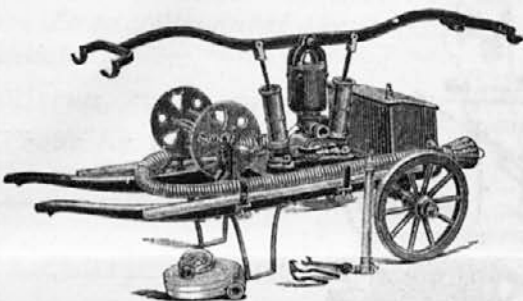
Nosila na kolesih
Prosta nosila.
Nosila za bolnike.
Torbe za obvezila

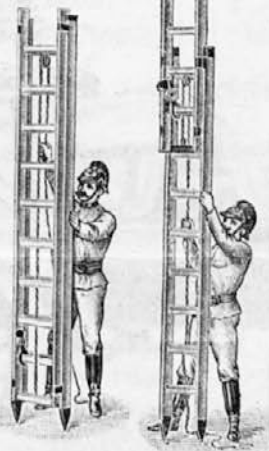
Osobne oprave vsake vrste.

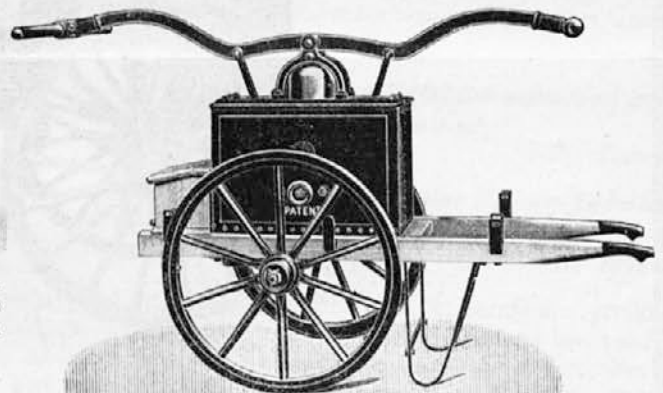
Štirikolesne vozne brizgalnice.
Konopne in lanene cevi lastnega izdelka,
surove in gumirane. Gumaste špiralne
cevi, navijaki, sklopniki, mlaznice, razpr-
ševalniki Pomočki za popraviljanje cevi.

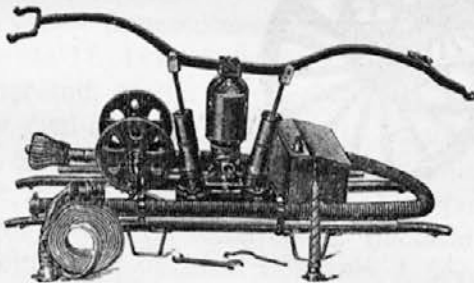
Dvokolesne brizgalnice

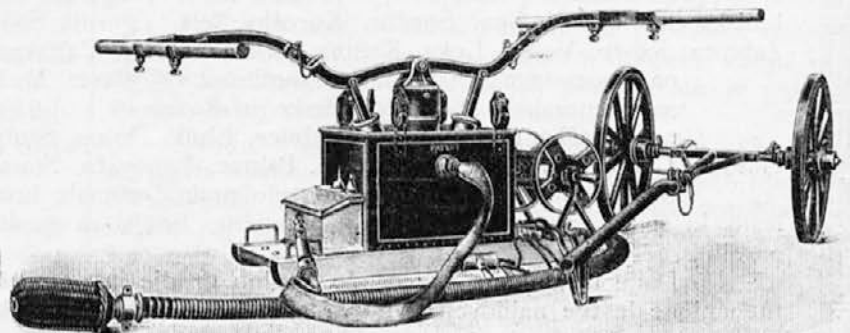
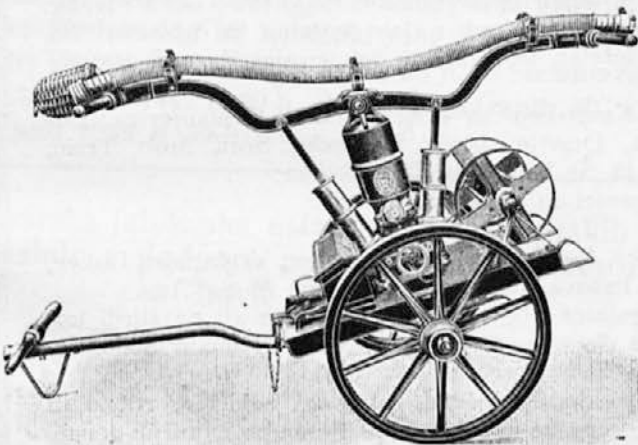
Nosilne premikalne lestve.
Strojne lestve. Dvokolesne
in štirikolesne kljukaste in
strešne lestve.

Omaraste brizge s premakljivo osjo.

Nosilne brizge z vodohranom in brez njega.

Dvokolesne snemalne brizgalnice z vodohranom ali brez njega, na ročni kolnici ali za konjsko vprego.

Najbolji izdelek! Nizke cene! Popolna garancija! Najuspešnejše delovanje! Lahki plačilni pogoji!

Ustanovljeno leta 1820.

Ustanovljeno leta 1820.

Priporočena tvrdka po češki zvezi gasilnih društev.

C. kr. priv. tvornica brizgalnic, hidroforov, sesalk, lestev, cevi in oprave za gasilce

Praga - Smihov

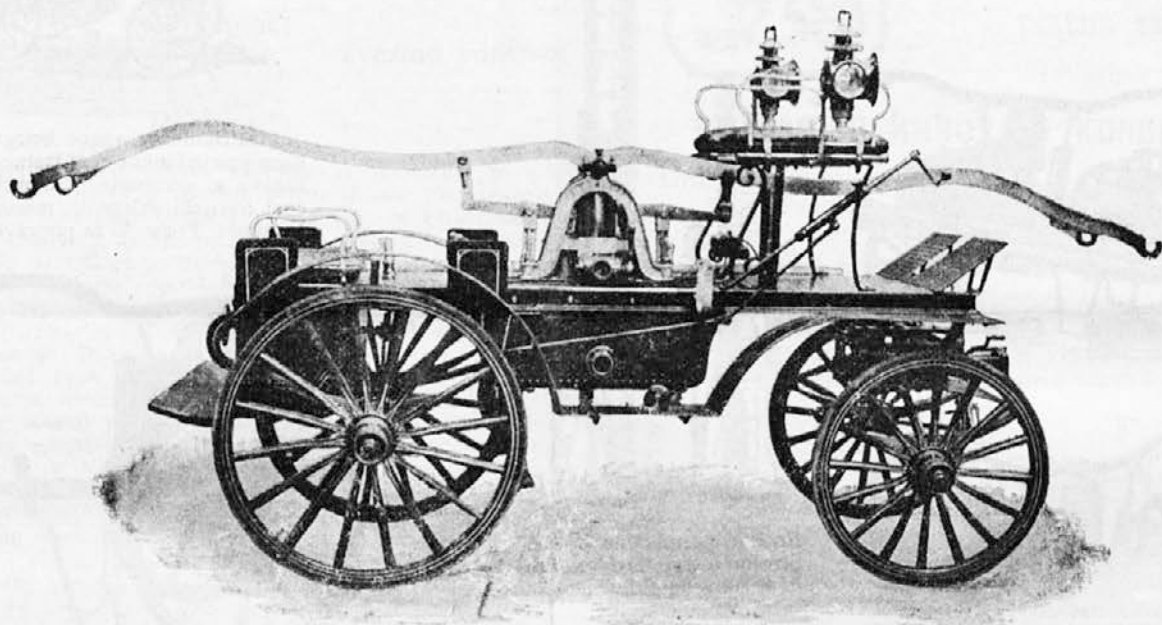
R. A. Smekal

Čeh blizu Olomuca

Podružnica v Zagrebu, Frankopanska ulica 9

Prva češko - moravska tkalnica lanenih in konopnih cevi, mehanična delavnica in livarna, odlikovana na raznih izložbah s 129 zlatimi in srebrnimi kolajnami.

Priporoča vsem c. kr. oblastem, občinam in gasilnim društvom, razne brizgalne, tehnične in gospodarske stroje vsake vrste in veličine, cevine in razne lestve, itd. — Telovadno orodje za šole in društva, motore, acetilinske aparate itd.

Najnovejši izum tvrdke R. A. Smekala so **brizgalnice**, ki zajemajo in mečejo vodo z desne in leve strani ter imajo ravnotež tako sestavljen, da potrebuje stroj 40% manj delavske moči nego stroji ostalih tvrdk. Ta izum je bil leta 1903. odlikovan v Pragi na razstavi z največjo nagrado: zlato kolajno in diplomom. Na Kranjskem, Primorskem, Štajerskem in Hrvaškem in ostalih deželah je prodanih teh strojev že nad 100 ter imamo od različnih gasilnih društev zelo laskava izpričevala.

Podružnica v Zagrebu je prodala takih brizgalnic na Kranjskem za kraje: Krško, Kostanjevica, Bohinjska Bistrica, Metlika, Senčur, Koroška Bela, Zgornja Šiška, Dravljje, Idrija, Predoslje, Sora, Stob, Trzin, Žabnica, Rovte, Velika Loka, Kamna gorica, Stožice, Valtavas in Št. Peter pri Rudolfovem;

na Štajerskem: Ojstrškavas, Gomilsko, Okoslavci, Možganjci in Prekopa,

na Primorskem: Kobarid, Idrijsko in Bovec;

na Hrvaškem: Ravnagora, Delnice, Lipik, Dolnja Stubica, Požega, Kešinci, Samobor, Vrginmost, Lokve, Gradec, Ludina, Vrbovec, Koprivnica, Pakrac, Popovača, Stara Pažova, Dugoselo, Hlebenje in Sv. Ana.

Razen teh strojev izdelujemo zelo praktične male brizgalnice »**univerzalke**« na dveh ali na štirih kolesih, ki so za prvo pripomoč prav praktične, bodisi za gasilna društva ali pa za občine, ki imajo malo denarnih sredstev.

Dalje izdelujemo vse ostalo gasilno orodje in potrebščine kakor čelade, pasove, sekirice, ročne in mehanične lestve najnovejše vrste. Delavske in paradne obleke, čepice in gasilna znamenja po najnižjih cenah.

Občinam in gasilnim društvom olajšalni plačilni pogoji na obroke.

Za vse stroje se jamči pet let.